

Pensjonistforbundet

SAFO

FAGFORBUNDET

Statens vegvesens
pensjonistforbund

LO Stat

Kontaktutvalg for pensjonister

POSTENS

Pensjonistforbund

STYRKE

tele
pensjonistene

Krav til trygdeoppgjøret 2025

**Fra Pensjonistforbundet, pensjonistene i Forbundet Styrke,
SAKO-samarbeidet og SAFO.**

SAKO består av: Fagforbundets sentrale pensjonistutvalg,
Telepensjonistene, Statens Vegvesens pensjonistforbund,
kontaktutvalget for pensjonister i LO- Stat, Politiets pensjonistforbund,
Jernbanepensjonistenes forbund og Postens Pensjonistforbund.

Pensjonistene i Forbundet Styrke.

SAFO består av: Norges Handikapforbund, Norsk
Forbund for Utviklingshemmede, Foreningen Norges
Døvblinde, Angstforeningen og Norges
Handikapforbunds Ungdom.

Sammen representerer vi 290 000 medlemmer, og leverer med dette krav til
trygdeoppgjøret 2025.

Oslo, 19. mai 2025

Trygdeoppgjøret mangler en sosial profil – Stortinget må ta ansvar

Trygdeoppgjøret skiller seg ut ved at det gis likt prosentvist tillegg til alle pensjonister, og alle uføre, uavhengig av nivået på pensjonen eller trygden. Tidligere hadde minstepensjonister en noe mer gunstig regulering enn øvrige pensjonister, men fra 2022 ble det lik regulering, og det tas ingen hensyn til de svakestes økonomiske situasjon. I de øvrige inntektsoppgjørene for lønnsinntakere er det derimot utstrakt bruk av lavlønns- og kronetillegg, som sikrer en mer sosial utjevning.

Vi erkjenner at stortingsflertallet i forbindelse med pensjonsforliket har lagt til grunn at reguleringen av løpende pensjon skal gjøres med et gjennomsnitt av lønns- og prisveksten. Vårt primære mål er likevel at reguleringen av løpende pensjon og uføretrygd skal være gjenstand for reelle forhandlinger med en ramme om lag lik lønnsveksten

Dersom inntektsutviklingen for pensjonister skal gis en solidarisk form er det avgjørende at Stortinget tar øvrige grep gjennom statsbudsjettet og revidert budsjett.

Vi viser til at arbeids- og inkluderingsminister Tonje Brenna understreket at Stortinget fremdeles står fritt til å fatte vedtak om ekstraordinære økninger til pensjonistene og de trygdede over statsbudsjettet. Vi mener at denne muligheten må benyttes.

I hovedrapporten fra Teknisk beregningsutvalg (TBU) for inntektsoppgjøret 2025, tabell 10.5. fremkommer det at den ordinære pensjonsreguleringen de siste 10 årene (2015-2024) ikke har vært tilstrekkelig til å opprettholde pensjonistenes kjøpekraft.

Reguleringen av løpende alderspensjon har vært 2,9 prosent i gjennomsnitt, mens prisveksten (KPI) har i gjennomsnitt vært på 3,2 prosent i samme periode.

Pensjonister og uføre har betydelig lavere inntekter enn yrkesaktive. For de fleste utgjør pensjon og trygd rundt to tredeler av tidligere lønn, ofte mindre. Kostnader knyttet til strøm, mat og andre nødvendigheter er de samme som resten av befolkningen. Den årlige reguleringen av pensjoner er svakere enn lønnsveksten og beregnes ut fra en langt lavere inntektsbase. Over tid svekkes pensjonistenes kjøpekraft, undergraver målet om økonomisk trygghet i alderdommen og forsterker ulikheten mellom pensjonister og yrkesaktive.

Et effektivt virkemiddel er å gi kronetillegg som kommer i tillegg til den ordinære oppreguleringen. Det kan øremerkes til utvalgte grupper av pensjonister og trygdede, for eksempel de med lav og middels inntekt, slik lavlønnsstillegg fungerer i lønnsoppgjørene. Kronetillegg kan bidra til å differensiere økningen i pensjonene, og gi de med svakest økonomi bedre evne til å håndtere de økonomiske utfordringene som har fulgt av den høye prisstigningen på nødvendighetsvarer de siste årene. Det er spesielt viktig at de med lav inntekt får den nødvendige økningen av sin pensjon. Det vil bidra til å redusere fattigdom og sosial ulikhet blant pensjonistene.

I frontfagsoppgjøret i 2025 ble de enige om et generelt lønnstillegg på 5,0 kroner i timen til alle fra 1. april 2025. For ansatte på overenskomster med et gjennomsnittlig lønnsnivå under 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn, gis det i tillegg 4 kroner avhengig av lokal forhandlingsrett. Samlet gir det en økning på minst 9 kroner per time. Med 1950 arbeidstimer i året utgjør det 17 550 kroner.

Til sammenligning vil mange pensjonister med 3,71 prosent økning fra 1. mai i årets oppgjør få betydelig færre kroner enn minsteøkningen for lønnstakere. Dette tilsvarer:

Årlig pensjon	3,71 prosent økt pensjon i kroner (12- månederseffekt)
200 000	7 420
250 000	9 275
300 000	11 130
350 000	12 985
400 000	14 840
450 000	16 695
500 000	18 550

Vi krever et ekstraordinært tillegg til pensjonister og uføre finansiert over statsbudsjettet.

Vi mener at pensjonister bør sikres et kronetillegg, som finansieres gjennom ekstra midler over statsbudsjettet.

Oppregulering for personer med lavlønnstillegg i frontfagsoppgjøret tilsvarer 17 550 kroner i året. Pensjonister bør få minst to tredeler av dette, noe som gir en minsteøkning på 11 700 kroner i økt årlig pensjon. Dette vil gi ekstra løft til de med pensjon på under 315 364 kroner.

Uføre får en inntektsutvikling som er på linje med lønnsveksten, men det er heller ikke her noen profil som ivaretar de med lavest inntekt. For uføre bør det derfor sikres en minimumsøkning tilsvarende lavtlønnsprofilen i frontfaget på 17 550 kroner.

Løft de laveste pensjonene

Ingen bør leve av en alderspensjon fra folketrygden som er lavere enn fattigdomsgrensen etter EU- definisjonen (EU60). Et minstenivå som overstiger fattigdomsgrensen er nødvendig for å utjevne inntektsforskjeller blant pensjonistene, redusere fattigdom og gi økt livskvalitet.

En rapport fra Ny Analyse viser at pensjonistenes samfunnsbidrag er verdt 40 milliarder hvert år. Det er verdifullt for samfunnet, og samtidig er det helsefremmende for dem som engasjerer seg og bidrar på en meningsfull måte. En av forutsetningene for å bidra i frivilligheten er at økonomiske bekymringer ikke tynger i hverdagen. Et løft av de laveste

pensjonene kan derfor lede til mer frivillighet. Vi mener at å inngå forpliktende folkehelseavtaler vil være en god måte å organisere det frivillige arbeidet på.

Vi ser med stor bekymring på den økende fattigdomsproblematikken i Norge, som kommer på bakgrunn av den kraftigste prisveksten på flere tiår. Det er uverdig at noen må leve med en så lav inntekt at de ikke har råd til varer og tjenester som resten av samfunnet tar for gitt.

Vi krever at de som har minst må løftes opp til et inntektsnivå over fattigdomsgrensen (EU60).

Vi anslår fattigdomsgrensen etter EU60 per 1.mai 2025 til rundt 319 950 kroner for enslige, og 240 050 kroner for samboende per person. Fra 1. mai er minste alderspensjonsnivå på 279 933 kroner for enslige, og 200 144 kroner for samboende med lav sats, etter inkludering av den ekstraordinære økningen på 6 000 til enslige over statsbudsjettet 2025. Dette utgjør om lag 40 000 kroner under fattigdomsgrensen for enslige, og det samme for samboende. Så til tross for det ekstra kronetillegget til enslige minstepensjonister, lever de fortsatt langt under fattigdomsgrensen.

Minstesatsene for enslige uføretrygdede ligger også betydelig under EUs fattigdomsgrense, når skatten er trukket fra. Nettoinntekten for enslige uføre med minstesats i folketrygden er i 2025 anslått til 269 671 kroner, hele 50 280 kroner under fattigdomsgrensen. Mens for samboende uføre er nettoinntekten anslått til 252 506 kroner, som ligger noe over fattigdomsgrensen for samboende.

De som blir i uføre i lav alder har lav livsløpsinntekt som følge av redusert eller ingen yrkesaktivitet. Mange har i tillegg store ekstrakostnader som følge av sin funksjonsnedsettelse.

Når minstepensjonen og minsteytelsen for uføre øker, er det viktig at det ikke gir reduksjon av andre ytelser. For eksempel gir statsbudsjettet 2025 enslige minstepensjonister en etterlengtet økning på 6 000 kroner årlig, eller 500 kroner ekstra i måneden fra 1. mai. Uten skjerming i bostøtteberegningen vil mange eldre oppleve at store deler av økningen forsvinner rett ut igjen i form av redusert bostøtte. For en enslig minstepensjonist (som de fleste bostøttemottakerne er) innebærer det at bostøtten kuttes med 295 kroner i måneden.

Vi ber om at det tas hensyn slik at bostøttemottakere ikke får lavere bostøtte når minstepensjonen øker. Bostøtteordningen gir allerede begrenset dekning for de som sliter på boligmarkedet. Personer med funksjonsnedsettelse har i mange tilfeller behov for tilrettelagte leiligheter og ekstra varme. Dette fanges ikke godt nok opp av dagens bostøtteordning.

Innfør etterlattepensjon og oppreguler gjenlevendetillegget

Gjenlevendetillegget har fra og med fjorårets trygdeoppgjør ikke blitt økt på lik linje med resten av pensjonen. Denne innstramningen er svært urimelig. Det forverrer en allerede negativ realinntektsutvikling for en sårbar gruppe enslige pensjonister. Det er nærmest uforståelig at velferdsstaten kniper inn på pensjonsreguleringen for

enker og enkemenn, samtidig som pensjonsfondet når stadig nye høyder. **Vi krever at gjenlevendetillegget oppreguleres på lik linje med øvrig pensjon.**

Videre krever vi at det innføres en etterlattepensjonsordning for alderspensjonister født i årskullene omfattet av pensjonsopptjening etter nytt regelverk. Det må være en felles etterlattepensjonsordning i folketrygden som bidrar til å redusere inntektsfallet som oppstår når den ene i et parforhold dør. Dette har alltid vært en del av det kollektive sikkerhetsnettet gjennom folketrygden, og vi mener det er svært uheldig å overlate dette forsikringsansvaret til tjenstepensjonsleverandører eller andre private aktører. Dersom etterlattepensjon for alderspensjonister ikke er del av folketrygden vil det ramme skjevt, og gi økte forskjeller.

Etterbetal skjermingstillegget til uføre

Vi viser til enigheten i pensjonsforliket om å skjerme årskullene født i 1954 – 1962 mot deler av levealdersjusteringen, på linje med hva som ble gitt for årskullet født i 1953. Vi krever at personer som allerede har nådd pensjonsalder og tilhører årskullene 1954 – 1962, får etterbetalt skjermingstillegget for perioden som har gått siden de ble alderspensjonister. Det er urimelig hvis enkelte årskull skal tape på at en gjeninnføring av skjerming har tatt lang tid.